

* * *

יוסי גמזו

אומרים שאין כלל סתיו בארץ ישראל...

אומרים שאין כלל סתיו בארץ ישראל,
רק שתי עונות שנה, עונת גשמים ועונת חרב,
ועד שלרומנטיקה יגיע הגואל
המטאורולוגים שלכם צונן פחרף
אף גם יבש ונטול חמלה פקיץ במדבר
לא יתפשרו בשום פנים עם שום סלוף פואטי
של העבדות בשטח – אלא מה? צמחי הבר
עושים, למזלו של הפיטון, ותור דיסקרטי
לנשמתו המתעקשת כל ימיו לבדות
טפה של לחלוחית ערף מוסף שירי לנטו
הקר והצחיח עד יאוש של העבדות
ומטילים במלוא סתיוותם הלירית וטו
על כל סרוב לראות בפריחתם שנתעצמה
מרגע שהארץ ביפיה העז נדלקת
לא רק עדות לכך שהיא עונה בפני עצמה
כי אם, בעצם, גם תנועה של מחאה מצדקת...

כי הקצב פתאם נצב זקוף כמין אנדרטא
ולכן נר של הבדלה בין קיץ ובין סתיו
נוהר מכפתורי פקעיו אי שם סביב חירבת קרתא
אל מול מבצר עתלית ותכול היס ואדוותיו
וזהוב החלמונית ביצר ביריה מרהיב עין
וחכצלת-החופים זוקפת עטרותה
מעל חולות אכזיב וסתיונית ירושלים
עוטה בלוט של צחור-כלולות וסגול את כותרתה.

ובשדות נסוג אלול פקיסרות קורסת
וכבר חריש הסתיו חורץ תלמיו בטורם קר
ונחליאלים ביניהם משחקים תופסת
ומשמיעים שירה עברית ישר מן המקור
והפרמים מתבוססים בבציר ענבי היין
והשלכת בנשירים לובשת פז ושחום
ואגמון החולה מהדהד טפיחות כנפים
של צפרי-נדוד בדרף אל ארצות-החם.

והם, החסידות, העגורים, ששם למעלה
דואים ללא לאות אל השונה, אל האחר,
אל המפקיע מסכמות וטס לו הלאה, הלאה
בחוש נסתר שאת מחוז-חפצו תמיד זוכר
כמחט המצפן הממגנטת אל היעד
וכל הערגונות נקוים אליה פיובלי

נְהַר אֶל גְּדוֹת הַיָּם שְׂבוּ יִטְבַּע שִׁטְפָם לְדַעַת
אֲבָל יִדַע כִּי בִלְעָדֵי הַיָּם אֵינוּ מְלֵא –

הֵם תְּאוּמֵי-לָדָם שֶׁל הַפִּיטֹן, אֶחָיו לְחֶבֶר
אוֹתָם פְּנִיטְזִיּוֹנָרִים הַעֲפִים וְרוֹחֲפִים
כָּל יְמֵיהֶם אֶל אֶרֶץ הַמַּעַל וְהַמַּעֲבָר
לֹא רַק בְּפֶרֶט הַסֵּתִיו עַל קְלִידֵיהֶם שֶׁל הַשְּׁלֵפִים
וְלֹא רַק בְּנֶגֶן רוּחֹת תְּשׁוּרֵי כְּבֻמְצֻלָּתֵם
עַל כָּל עֲלֵי שִׁלְכַת הַגְּנִים הַמְשִׁירִים
כְּבִסְטֹרִיפִטִיז אֶת כְּסוֹת נוֹפֶם וְנוֹתָרִים בִּינְתֵים
פְּשׁוּטֵי זְרוּעוֹת עֲנָף, מְעֻרְטָלִים וּמְשַׁחֲרִים
כְּרֹשׁוּמֵי פֶחֶם דְּמוּיֵי וִיטְרָאז' קְסוּם עַל רֶקַע
שְׁמֵי הַזְּרִיחָה עִם שַׁחַר אוֹ שְׁקִיעַת שֶׁמֶשׁוֹ שֶׁל יוֹם
עַת כָּל יְפַעַת הַסֵּתִיו קוֹרֵאת לוֹ לְפִיטֹן: אֵיכָה
בְּעֵלְג מְלוֹתֶיךָ מוֹל אוֹתוֹ מִצָּג עֲלִיוֹן
שֶׁל מְסֻרְפִים שְׁמִימֵי בּוֹ מְכַחֲלִיו שֶׁל הַרְקִיעַ
צוֹבְעִים אֶת קוֹ הָאֶפֶק בְּחֻלְלִיל וּבְזָהָב
וּבְשֵׁם פְּרִיחָתָם שֶׁל פְּרֻדִּסִים סְמוּמִים מְבַקִּיעַ
מְעַמֵּק פְּרֻפּוּמְרִיּוֹת שְׁכֻרוֹנוֹ הַמְּאֵהָב
שֶׁל זְמַן מְבָשִׁיל גּוֹיָאֲבוֹת, זְמַן שֶׁל עוֹלָלוֹת בְּכָרֶם
וּמְשֻׁבֵי עֲרָב פְּרֻטִיּוֹת לַחֹת עַל מִצַּח חֶם,
שֶׁל זְמַן שִׁיחֻדוֹ מְבַהֵק גַּם אִם אֵינָה מְכֻרֵת
מִדַּת זְכָאוֹתוֹ לְעִצְמָאוֹת שְׂבָה נִלְחָם
יְפִיחַ שֶׁל הַרוֹמְנֻטִיקָה בְּקוֹדֶקֶס הַקְּשׁוּחַ
שֶׁל מְדַעְנֵי אֶקְלִים הַמְתַּכְּחֵשִׁים לְגְדוֹל לְסֻטִיו
שֶׁל לֵב מְשׁוֹרְרִים וְעֲלָמוֹת כְּשֶׁהוּא מְשׁוּחַ
בְּשִׁקְוֵי קְסֻמִיו שֶׁל בֵּן חוֹרֵג זֶה שֶׁשְׂמוֹ סֵתִיו...